KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

JUHANNUSTUNNELMISSA — PÅ MIDSOMMARSTÄMMING

KESÄKUU
JUNI

N:o 6 - 1953

ME TARVITSEMME

ystäviä kuulevain maailmassa!

Kuurot ovat invaliideina varhaisesta lapsuudestaan saakka eläneet ainaisen hiljaisuuden ympäröiminä. He eivät saa nauttia kaikesta kauniista ja hyvästä, jota muille kuulon avulla on niin runsaasti tarjolla. Heidän jatkokoulutuksensa on vielä kokonaan järjestämättä. Kuitenkin monet kuuroista ovat ominpäin opiskellen saavuttaneet huomattavan yleissivistyksen ja ammattitaidon.

Ammatissaan ja työssään he ovat tunnollisia ja taitavia tekijöitä, jos saavat koettaa, mihin pystyvät. He tahtovat muiden kansalaisten rinnalla olla rakentamassa työllään parempaa tulevaisuutta maallemme.

Harmaan arkiaherruksen keskellä he kaipaavat myös henkistä virkistystä niinkuin muutkin. He eivät sitä kuitenkaan saa muualta kuin omasta piiristään, sillä he ovat kuuroutensa takia pois suljetut ja yksinäiset teidän seurassanne. Heillä on ympäri maatamme 42 omaa yhdistystä lukuisine alaosastoineen tarjoamassa valistusta ja henkisesti jalostavaa toimintaa.

Yhdistysten työtä valvoo ja ohjaa sekä aineellisesti tukee Suomen Kuurojenliitto. Sen asiamies on aina valmiina saapumaan joka paikkaan, missä tarvitaan apua. Kuitenkin liiton varat ovat vähäiset, katsoen työn laajuuteen ja suureen tarpeeseen.

Kuuleva ystävä. Ryhdy Suomen Kuurojenliiton kannattajajäseneksi maksamalla liiton postisiirtotilille n:o 6825 vuosittain 1.000 markkaa. Muuta ei Sinulta pyydetä, mutta voit olla varma hiljaisen maailman kiitollisuudesta, ojentaessasi auttavan, lämpimän käden maamme kuuroille.

Jos voit, niin muista liittoamme lahjoituksilla ja testamenteilla. Nämä varat tulevat paljosta osattomien hyväksi parhaalla mahdollisella tavalla.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Helsinki, Liisank. 27 E 10.

Postisiirtotili N:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

KESÄKUU | 58. VUOSIKERTA | N:o 6 · 1953

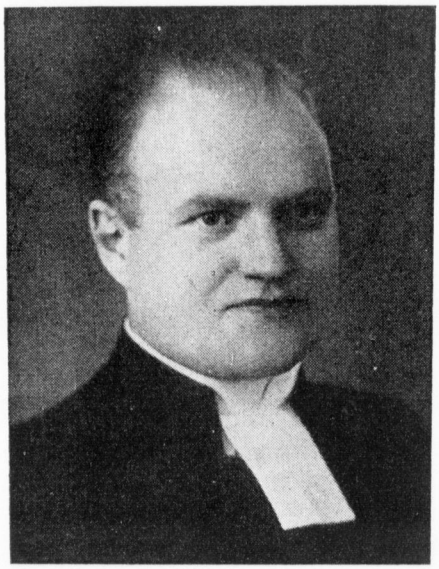

Rovasti Urho Paljakka 50-vuotias

Sunnuntaina kuluvan kesäkuun 14 p:nä täyttää Helsingissä Töölön seurakunnan kappalainen rovasti Urho Aksel Ilmari Paljakka 50 vuotta. Syntyperäisenä helsinkiläisenä hän tuli ylioppilaaksi Suomalaisesta Normaalilyseosta 30. 5. -22, suoritti teologisen päästötutkinnon 29. 5. -26 ja vihittiin papiksi Tampereella 1. 6. -26.

Pastori Paljakka toimi Suomen ev.lut. Pyhäkouluyhdistyksen matkapappina ja Lutheropistokurssien johtajana 1. 6. -26—30. 4. 30 ja saman yhdistyksen pääsihteerinä ja rahastonhoitajana 1. 5. -30—31. 12. -35.

Rovasti Huugo Nybergin kuoleman jälkeen pastori Paljakka toimi Tampereen piirin virkaatekevänä kuurojen matkapappina 1. 10.—31. 12. -35, antaen saarnanäytteen viittomakielellä Jyväskylän kuurojenkoulussa 20. 11. -35. Tampereen piirin kuurojen matkapapin virkaan hänet nimitettiin Valtioneuvoston antamalla valtakirjalla 30. 12. -35, jota virkaa hän hoiti vakinaisesti 1. 1. -36—31. 5. 39.

Hänen muusta toiminnastaan aistiviallisten piirissä mainittakoon, että hän auskultoi Helsingin sokeainkoulussa 6. 11.—13. 12. -40, suoritti kasvatusopin tutkinnon Helsingin Yliopistossa 17. 1. -41. Auskultoi Porvoon ruotsinkielisessä kuurojenkoulussa, antaen opettajanäytteet ja suoritti teoreettisen tutkinnon kuurojenkoulun opettajavirkoja varten 18. 1.—8. 4. -41. Lisäksi hän vielä auskultoi Helsingin sokeainkoulussa 26. 2.—28. 5. -41.

Vuonna 1938 häntä on kuultu asiantuntijana kuurojen ammattiopetusta järjestäneessä valtion komiteassa ja laatinut komitean pyynnöstä tilastollisen katsauksen Tampereen piirin kuuroista mm. silmälläpitäen heidän koulutustaan, työllisyyttään, ammattejaan ja riippuvaisuuttaan yleisestä huollosta. Opetusministeriön stipendillä hän teki opintomatkan syyskuussa 1938 kuurojen opetukseen perehtymistä varten Ruotsiin, Tanskaan ja Norjaan. Vuonna 1944 hän julkaisi 12-sivuisen tutkielman »Särdrag i det dövstumma barnets själsliga disposition» aikakauslehdessä »Dövstum- och blindskolan».

Pastori Paljakka oli Suomen Kuurojen Liiton keskushallituksen jäsenenä 1936—1939, ollen koko ajan liiton varapuheenjohtajana. Hän toimi myös useita vuosia, vuodesta 1936 alkaen Helsingin Kuurojen Yhdistyksen johtokunnan jäsenenä ja varapuheenjohtajana.

Sotilaspastorina hän toimi molempien sotiemme aikana ja haavoittui Tuuloksessa 23. 6. -44, joutuen hoidettavaksi sotasairaalassa 11. 7. -44 asti. Hän on saanut seuraavat kunniamerkit: VR 4, Mm 1939—40, VR 3 tammenlehvän kera.

Emme ole juuri lainkaan tässä kajonneet rovasti Paljakan monipuoliseen toimintaan kuulevien piirissä, hänen moniin opintomatkoihinsa ulkomaille ja virkatehtäviinsä seurakuntien palveluksessa. Siitä venyisi luettelomme liian pitkäksi. Toteamme vain, että rovasti Paljakka on nuoruudestaan alkaen hoitanut hyvin sen leiviskän, jonka Jumala on hänelle antanut.

Rovasti Paljakka ei nykyiseen virkaansa jouduttuaan ole unohtanut kuuroja, vaan on jatkuvasti ollut mukana työssä kuurojen hyväksi, pitäen myöskin jumalanpalveluksia ja hartaushetkiä Helsingin kuurojen kirkossa ja yhdistyksessä. Hän on suorittanut papillisia toimituksia lasten kastamisesta vainajain hautaamiseen asti kuurojen piirissä, koskaan kieltäytymättä, ja puhuen yhtä kauniisti ja sydämeenkäyvästi sekä köyhille että rikkaille. Hän on ollut ja jatkuvasti on monen kuuron perheen ystävä, neuvonantaja ja lohduttaja ja kuurot ovat kiintyneet häneen hänen sydämellisen, valoisan olemuksensa tähden.

Toivotamme rovasti Paljakalle tänä hänen merkkipäivänään mitä runsainta onnea ja Jumalan siunausta.

ROVASTI URHO PALJAKKA

täyttää 50 vuotta tämän kesäkuun 14:ntenä. Me kaikki kuurot ja kuurojen ystävät leppoisin mielin ja hymysuin muistamme tämän todellisen ystävämme yhtyen onnittelijoihin. Meillä onkin erikoinen syy muistaa häntä, tätä paimentamme; aina ystävällinen ja hymyillen meitä vastaan tuleva pappimme, mutta ennen kaikkea — ihminen, vertaisemme, kanssavaeltajamme ja ystävämme.

On lohdullista saada vieraaksemme tällainen hymyilevä ystävä silloinkin, kun joudumme tekemään tiliä elämämme korkeimmista arvoista, oli sitten kysymyksessä elämäntoverimme avioliittoineen, lapsemme kastaminen tai itsemme jättäminen voimiemme loputtua Korkeimman huomaan. Hymyilevä, elämää ja kuolemaa ymmärtävä ystävämme on saatossamme elämänilon ja kuoleman hetkellä. Tällaiselta papilta saamme voimia iloomme ja myös ymmärtämystä lähtöömme.

Rovasti Paljakka ymmärtää meitä kuuroja erikoisen hyvin sen vuoksi, että hänen oma veljensä on syntymästään saakka ollut kuuro. Hän osaa tulla meitä lähelle kuin veli veljen luokse. Ja tämä lämmittää meitä ja antaa rohkeutta elämään ja kuolemaan. Onhan meitä ymmärtävä ystävä — Urho Paljakka vierellämme — elämämme iloissa ja tappioissa.

Vuodesta 1936 alkaen hän oli kokonaan antautunut kuurojen asialle siirtyen myöhemmin Töölön seurakunnan kappalaiseksi. Ei hän tällöinkään unohtanut kuuroja, vaan uuden virkansa ohella hän on hoitanut monin tavoin kuuroja ystäviään auttaen pastori Paunua nimenomaan Helsingissä.

Rovasti Paljakan terveys on ollut viime aikoina horjuva, mutta me uskomme, että miehuuden parhaassa iässään oleva ystävämme voittaa Jumalan avulla sairaudet ja että me saamme vielä pitkälti nauttia siitä leppoisasta olemuksesta, joka antaa meillekin rohkeutta niin elämään kuin kuolemaankin.

Ystävät.

JUHANNUKSENA

Juhannus on Suomen lyhyen kesän kauneinta aikaa. Keskikesän auringon polttava kuumuus ei vielä ole kellastuttanut ruohon vihreyttä, jonka tuoreen puhdas tuoksu täyttää keväisen ilman. Koivujen lehdet ovat vihreimmillään, ja rungot hohtavat valkeuttaan. Niittyjen värikäs kukkaloisto on vielä säästynyt viikatteelta. Koko tuoksuva luonto elää riemastuttavan uudestisyntymisen aikaa. Ja kaikkialla on Pohjolan kesän valkeutta.

Pohjolan vaaleista suviöistä juhannusyö on lyhyin ja valoisin. Ihan pohjoisessa aurinko ei laske ollenkaan, vaan paistaa lakkaamatta muuttaen yön päiväksi. Me vietämme todella »yötöntä yötä», niinkuin runoilijakin laulaa. Ilman valoa ei meillä olisi kesää, ei olisi elävää luontoa. Valo on elämän antaja. Valo antaa yhteyden ja elämän myös kuurojen maailmaan. Jos valo sammuu kuurojen kokouksessa, niin esitelmä tai keskustelu katkeaa heti, mutta valon syttyessä yhteys jälleen palaa.

Jos meiltä katkeaa yhteys toisiin ihmisiin, on se merkkinä siitä, että pimeys on tullut väliimme. Se, mikä erottaa kaksi ihmistä toisistaan, on syntiä. Viha, kateus, valhe, epäluulo, ylpeys, ne erottavat ihmisiä.

Apostoli Johannes, rakkauden apostoli, sanoo: »Jos me valkeudessa vaellamme, niinkuin hän on valkeudessa, niin meillä on yhteys keskenämme, ja Jeesuksen Kristuksen, hänen poikansa veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä.» 1. Joh. 1: 7.

Kesän kirkkautta me tarvitsemme mieliimme, sitä, että poistamme pimeyden verhot sydämistämme. Jumalan totuuden valo näyttää meille meidän sydämemme pimeät voimat, mutta evankeliumin sanoma Jeesuksen rakkaudesta poistaa kaiken lian ja pimeyden. Evankeliumi, hyvä sanoma anteeksiantavasta Vapahtajasta on juhannuksenkin valoa ihmeellisempi. Se luo todellista elämää, se synnyttää uudeksi kylmän ja pimeän ihmismielen.

Maila Paunu

Normaali elämä kuuroille

(Jatkoa N:osta 6)

Kuuleva ympäristö on myös eräs amerikkalaisten kuurojenkoulujen punaisista langoista. Se on päämäärä, mitä silmällä pitäen kuuroa lasta koulussa opetetaan. Mutta jotta opetus tässä mielessä kantaisi hedelmää, tulee lasten jo kouluaikana siihen kasvaa. Tässä suhteessa ovat suurkaupunkien päiväkoulut internaattikouluja huomattavasti edellä, sillä niissä käyden voivat lapset asua kotonaan ja harjaantua käyttämään kieltä sekä puhetta kuulevien tavoin. Internaattikoulut muodostavat omia eristettyjä piirejään, mikä on omiaan vierottamaan oppilaita elävästä elämästä.

Meillä tarvittaisiin eräitä uudistuksia.

Meikäläiset koulut kulkevat tässä suhteessa kultaista keskitietä. Kuurojen pienestä lukumäärästä ja harvasta asutuksesta johtuen on meillä 6 koulua, mikä määrä sinänsä on riittävä. Oppilaat tulevat niihin koulupiireistä, joten he eivät voi asua ani harvaa poikkeusta lukuunottamatta kotonaan, vaan koulussa, mutta vain kahtena ensimmäisenä vuonna. Sen jälkeen heidät siirretään, mikäli mahdollista, asumaan kaupungille kuuleviin perheisiin. Tämä n.s. hoitokotijärjestelmä ansaitsee tunnustusta ja se osoittaa suunnittelijansa, edesmenneen Kuopion kuurojenkoulun johtajan Kustaa Killisen olleen hämmästyttävästi aikaansa edellä sekä todella tunteneen kuurojenopetuksen tarkoituksen sekä rajoittuneisuuden. Samanlainen hoitokotijärjestelmä on käytännössä myös Ruotsissa ja Tanskassa, mutta huomattakoon, että siellä se koskee yksinomaan epävarsinaisia kuuroja ts. niitä, joilla on puhe- tai kuulojätteitä. Mutta meillä tämä järjestelmä on sovellutettu myös varsinaisiin kuuroihin. Kuulevan ympäristön merkitys kuuron lapsen kielen ja puheen kuin myös luonteen kehitykseen on siis jo kauan sitten oivallettu pienessä, köyhässä Suomessa, kun siihen vasta viime aikoina on kiinnitetty huomiota suuressa maailmassa.

Myöskin toisessa mielessä on kuuleva ympäristö vaikuttanut kuurojenopetukseen Yhdysvalloissa. Tarkoitan tässä kuuloharjoituksia ja kuulolaitteita. Kauan on yritetty valmistaa kojeita, joiden avulla kuurojen henkilöiden kuulon jäännöstä voitaisiin käyttää hyväksi, mutta vasta nykyaika on päässyt siinä suhteessa merkittäviin tuloksiin yksilöllisten ja ryhmäkuulolaitteiden muodossa, mikä merkitsee sitä, että asiantuntemuksella käytettyinä huomattava osa kuuroista pääsee niiden avulla kuulevien maailmasta osalliseksi. Varsinkin epävarsinaisten kuurojen kohdalla merkitsee tämä suurta parannusta.

Edellä esitetty antanee joitakin viitteitä siitä, mihin suuntaan meilläkin kuurojenopetusta tulisi järjestää ajan vaatimuksia vastaamaan. Normaali elämä on mahdollinen kuuroille ainoastaan sillä edellytyksellä, että heille annetaan tilaisuus nousta kuurouden ikeestä. Tässä mielessä lienee kiireellisin epävarsinaisten erottaminen varsinaisista kuuroista sekä erikoisopetuksen järjestäminen heille kuulolaitteiden turvin. Oppivelvollisuusajan laajentaminen sekä yläikärajaa korottamalla että alaikärajaa laskemalla lienee niinikään tarpeen vaatima.

(Hels. Sanomista.)

ULKOMAILLA NÄKEE...

Haastattelija pistäytyi eräänä päivänä terveh-timässä tunnettua kirjailijaamme Mika Waltaria, ja keskustelu liikkui kirjailijan ulkomaanmatkoissa ja hänen näkemyksistään.

— Prrrr . . .

— Hau, hau, hau!

Nämä alkuseremoniat tapahtuivat iltana muuanna töölöläisessä porraskäytävässä, Tunturikadun varrella. Ja sitten avautui ovi, haukku lakkasi, pieni, näädännäköinen hauva juoksi kaiketi keittiön puolelle, ja isäntä itse, kirjailija Mika W a l t a r i, kahvinruskea aamutakki päällään sanoi, kun oli tervehditty:

— Hauva on meidän herätyskellomme, ellemme muuten sattuisi kuulemaan ovikellon soittoa.

Siirryttiin sitten kirjailijan työhuoneeseen tarinoimaan. Heti täytyy sanoa, että Waltarin kanssa mukautuu hyvin äkkiä kodikkaaseen ja leppoisaan keskusteluun, josta on kaukana kaikenlainen viralli-suus ja kankeus. Ilmankos hänen kirjansakin ovat nautittavia juuri sen takia, ettei niissä ole mitään tekemällä tehtyä, väkinäistä.

— Olit äskettäin pari viikkoa maaseudulla. Oliko se jollakin tavalla työn vaatimaa lomanviettoa?

— Päinvastoin. En voi työskennellä juuri lainkaan täällä pääkaupungin kiihkeässä hyörinässä. Maaseudulla voi paremmin keskittyä, yksin.

— Ulkomailla paljon matkustaneena olet tietenkin pannut merkille sikäläisen yleisön pukeutumisen meikäläisen rinnalla?

— Kysymys on hiukan yllättävä, enkä tiedä olenko siihen niin erikoisesti pannut huomiotani, mutta vastaukseksi voisi ensinnäkin sanoa sen, että riippuu paljon siitä, minkälaisia ihmisiä joutuu tapaamaan. Ulkomaiden loistohotelleissa näkee esimerkiksi nuorempien herrasmiesten hyvinkin huomiota herättäviä pukuja. Varsinkin Italiassa ja Espanjassa noudatetaan kaikkia viimeisen muodin oikkuja. Todella »merkitsevät» ihmiset, kustannusliikkeitten johtajat ja tunnetut poliitikot tyytyvät sellaiseen herrasmiehen asuun, joka tarjoaa ikäänkuin »suojavärin», sellaisen, mikä ei pistä silmään. Ja sellainenhan onkin mielestäni eräs parhain edellytys miehen hyvin pukeutumiselle. Taiteilijapiirin pukeutuminen on taas asia erikseen, mutta niissä pätee taas tuo vanha juttu, että mitä nuorempi ja huonompi, sitä huomattavammin sellainen pukuetuu loistaakseen.

— Amerikassa en ole vielä käynyt, mutta olen kuullut, että esimerkiksi Hollywoodissa saa pukeutuminen kerrassaan hullunkurisia muotoja. Siellähän jotkut elokuvien ohjaajat ja näyttelijät tekevät erikoisesta pukeutuneisuudestaan suorastaan reklaamia itselleen.

— Oletko koskaan tullut ajatelleeksi noin vertailun mielessä meikäläisen ja ulkomaalaisen pukeutumista? Olisimmekohan me alakynnessä . . . ?

— Jos nyt ajattelen juuri noita edellämainitsemiani tyyppejä ulkomailla, niin tunnustan rehellisesti, ettei meidän siinä suhteessa tarvitse hävetä vähääkään.

— No, ja oletko itse tarkka pukeutumiskysymyksissä?

Rakel ja Elias Savisaari yli-oppilaslastensa kanssa

— Vaimoni jonkin verran auttaa puvun valitsemisessa, tai sanoisinko teettämisessä.

— Mitä ajattelet ns. »Edwardin-tyylistä», jonka esikuvana on Englannin kuningas Edward VII:n (1841—1910) aikakausi?

— Hm . . . Näin viime syksynä sellaisia asusteita, mutta toistaiseksi ne minua vielä oudoksuttavat, silmään ne ainakin pistävät poikkeuksellisesti, joten en ole tottunut niihin. Olen siis toistaiseksi vielä melko varovainen.

— En jättäisi vieläkään tuota pukujuttua vaikka huomaankin ettei se sinulle ole mikään elintärkeä asia. Ajattelin vain tuota »Sinuhe»-kirjaasi ja sitä, mistä lähteistä sait nuo pukuasiat teoksen henkilöihin?

— Niin, eihän siinä pukeutumisesta kovinkaan paljon puhuta. Mitä siinä olen esimerkiksi kankaista puhunut, on kysymykseen tullut vain tuo kuninkaallinen pellavakangas, ohuin ja hienoin, mitä silloin käytettiin. Teoksen olen kirjoittanut historiallisiin tapauksiin perustuvana ja tietenkin on täytynyt sen luomisessa käyttää paljon mielikuvitusta, koska alkutietoja on ollut varsin vähän käytettävissä.

— Se on ollut joka tapauksessa pitkän työn takana?

— Kymmenisen vuotta. Alkupenkomiset veivät oman aikansa.

— Sehän kai tulee myöskin elokuvaksi?

— No niin, on ollut puhetta ensi syksyyn mennessä. Tiedä sitten . . . tulee aika kalliiksi . . .

— Tuo sinun työrutiinisi . . . Onko sinulla apulaista, sihteeriä . . . ?

— Ei, ei ole. Mutta työskentelen säännöllisesti kello 9—17, ja siinähän jo syntyykin tekstiä . . .

— Entä fyysillinen kuntosi?

— Ei ole tällä hetkellä erikoisen hyvä. Paljon unettomuutta. Kaipaisin rauhallista eristäytyneisyyttä . . .

Sitten kädenpuristus ja hyvästit. Vaatimaton lisäsivu oli tullut elämämme kuvakirjaan.

O. K:la.

Kuuron perheen kaikki lapset ylioppilaita

ELIAS SAVISAARI, tunnettu turkulainen, joutui herttaisen rouvansa kanssa pienen haastattelun uhriksi Helluntaiaattona. Eihän se olisi oikein sopinut, juhlavalmistelujen kiireessä, päivällinenkin kun oli odottamassa, mutta istahtipa pappa Savisaari sentään hetkiseksi tuoliinsa ja vastaili rehtiin tyyliin kysymyksiini.

Olette kai pitkäaikainen jäsen Turun Kuurojen yhdistyksessä?

— Kyllähän niitä vuosia on karttunut, jo puoleen viidettäkymmentä olen ollut yhdistyksemme jäsen.

— Ja luulen, niistäkin toimihenkilönä ainakin suurimman osan vuosia.

Savisaari naurahtaa. — No melkeinpä. 43 vuotta olen ollut johtokunnassa yhteen menoon, niistä 10 vuotta puheenjohtajana, 20 varap., samoin rahastonhoitajana ja ovat nämä viimemainitut jatkuvastikin hoidettavanani, sen jälkeen kun nuorempi mies Lehtimäki otti harteilleen puheenjohtajan vastuun.

— Ja myös Raittiusseurassa, kysyn.

— Se onkin lähinnä sydäntäni, Savisaari sanoo, ja olen toiminut seurassa v:sta 1909:tä lähtien yhteen menoon ja koettanut viedä raittiusasiaa eteenpäin kuurojen keskuudessa.

— Onpa siinä ollut vastuunalainen ja kunniakas tehtävä, entäs sitten Auttajayhdistys, oletteko siinäkin toimihenkilönä?

— Olen kylläkin, myöntää Elias, yli kaksikymmentä vuotta rahastonhoitajana,edelleenkin. Samoin olin aikoinaan Ukkokodin rahastonhoitajanakin sen toiminta-ajan.

— Onpa teillä tehtäviä. Eikö joskus tunnu väsyttävän tällaisen paineen alaisena?

— Ei ollenkaan, sanoo Savisaari. Olen näistä tehtävistä saanut sydämen iloa ja tyydytystä ja silloinhan ei työ ole raskasta jos se suo tekijälleen ilon.

Jatk. sivulla 117

Kristillisten Nuorten Päivien osanottajia Helatorstaina Helsingissä

Kuurojen Nuorten Kristilliset päivät Helsingissä

vietettiin viime toukokuun 13—14 pnä. Juhlille oli saapunut hyvin runsaasti kuuroja nuoria ja vanhempiakin henkilöitä ympäri maatamme. Ahtaaksi osoittautui jälleen H:gin Kuurojen juhlasali. Eivät kaikki mahtuneet seuraamaan ohjelmaa salin puolelle.

Ohjelma alkoi keskiviikkoiltana klo 18. Puhujina olivat past. Månnson, hra Grev, hra Lämsä ja past. Paunu. Puheet julistivat nuorille, että elämän tosipohja on löydettävissä vain elämän Herran Jeesuksen kanssa.

H:gin nuoret esittivät laulu- ja runoesityksiä ja kuorolaulua. Rouva Maila Paunun laatima kuvaelma: »Armoton palvelija», esitettiin aidosti ja antaumuksella, niin että katsomossa silmät kyyneltyivät. Olemmekin suuresti kiitollisia nuorillemme ja varsinkin rva Paunulle, joka näki suuren vaivan hyväksemme. Tämä kuvaelma puhui meille Jeesuksen vertauksen mukaan Jumalan hyvyydestä ja oikeudenmukaisuudesta.

Helatorstaina klo 10,30 lähdimme laivalla Suomenlinnaan. Oli mitä ihanin aurinkoinen kevätaamu. Laivarantaan oli saapunut suuri joukko, että aprikoimme mahtuisivatko kaikki laivaankaan. Mutta kun saimme tietää että siihen sopii yli kaksisataa henkilöä, rauhoituimme. Kahvitarjoilu, joka oli tilattu noin viidellekymmenelle, huoletti ajatuksiamme, mutta järjestyihän sekin perillä Sotilaskodin taitavan emännän johdossa, niin että kaikille riitti. Kuuroja oli retkellä 137 henkilöä.

Oppaanamme ja selostajana toimi rovasti Tiivola, upseeri kiireestä kantapäähän. Sotilaallisesti ja selvästi hän väsymättömänä selvitti meille Suomenlinnan historiaa, ja sen nähtävyyksiä, uhraten meille aikaansa. Kun olimme tutustuneet tärkeimpiin paikkoihin, saimme kahvia suuren, maukkaan pullan kanssa Sotilaskodissa. Sen valoisissa suojissa vietimme muutaman tuokion, jonka jälkeen menimme Suomenlinnan kauniiseen, vanhaan kirkkoon. Siellä puhuivat varuskunnan upseerit ja lopuksi oli Herran Ehtoollinen.

Sen jälkeen palasimme laivalle ja kaupunkiin.

Illalla oli lopettajaisjuhla Kuurojenyhdistyksellä. Jälleen hyvin ahdasta, vaikka suuri osa oli jo matkustanut iltajunalla kotiseudulleen.

Lopettajaisissa puhuivat Veikko Lämsä, Rurik Pitkänen, Reino Grev ja Lauri Paunu. Iltamme puheet käsittelivät rukousta ja nuorta avioliittoa. Uskomme, että nuoret saivat sydämelleen jonkun siemenen itämään ja kantamaan hedelmää. Olemme kiitollisia Kaiken Hyvän Antajalle, juhliemme onnistumisesta. Jos joku sydän saavutti elämän sanan, niin ei vaivannäkömme ole mennyt turhaan, vaan se tuottaa siunauksen ja kasvun.

Juhliemme taloudellisen puolen tukijoita, H:gin Kuurojen Ystäviä ja Suomen Kuurojen Liittoa, kiitämme. Niiden avulla saimme mahdollisuuden näiden juhlien järjestämiseen. Samoin saimme pienen avustuksen Yhteisvastuu varoista.

HYVÄÄ JUHANNUSTA

toivotamme kaikille kuuroille

TAMPERE:

VALMET OY

TAMPEREEN ROHDOS OY
Hämeenkatu 17

KUMITEOLLISUUS OY
Hatanpäänvaltatie 34

KENKÄTEHDAS K. BRANDER OY

TAMPEREEN PUU OY
Naistenlahti

K. F. DUNDEBERG
Näsilinnankatu 29

OSUUSLIIKE VOIMA i.l.
Aleksanterinkatu 22

SUOMEN KULTASEPÄT OY
Hämeenkatu 21

PARKKONEN OY
Hämeenkatu 12

VÄINÖ HUTTUSEN KENKÄTEHDAS
Sorinkatu 1

KOISO OY PUKUTEHDAS
Puutarhakatu 16

TEHTAITTEN KANGASKAUPPA
Kauppakatu 5

VIINIKAN MAKKARALIIKE
Ahotie 20, Tammelanpuistok. 49

KUDOS OY
Käpytie 6

NAPPARI OY

PUUNJALOSTUSTEHDAS ANTTONEN OY
Puunjalostus, vaneri ja jalopuukauppa. Puh. 71 98

SUOMEN MAANVILJELIJÄIN KAUPPA OY, Hämeenkatu 7

Y. SALI OY
Hämeenk. 15. Puh. 71 52 — 24 28

VAKUUTUSYHTIÖ TURVA
Hämeenkatu 25

FAZERIN MUSIIKKIKAUPPA
Hämeenkatu 29

MAURI RIUTTU, KELLOSEPPÄ
Näsilinnankatu 19. Puh. 64 95

E. SAARION KORSETTINEULOMO
Keskustori 5

T:MI HILDA HELMINEN
Hämeenkatu 31. Puh. 28 80

JUSSILAN LEIPOMO
Moisionkatu 43. Puh. 43 47

TAIDE NEULE OY
Ilmarinkatu 47. Puh. 58 40

NAHKAMIEHET OY
Kauppakatu 1

TILKE JA KEINOVILLATEHDAS OY
Vehmainen

MUOTILIIKE AINO
Vellamonkatu 7. Puh. 71 37

KOTKA:

A. B. BRUHN Co OY
Tehtaankatu 9

WAHLROOSIT OY
Kalevankatu 5

OY RADIATOR AB
Kaivokatu 15

TAPETTI- VÄRI JA MATTO OY
Kirkkokatu 6

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

JUNI | 57 ÅRGÅNG | Nr 6 - 1953

PROSTEN URHO PALJAKKA 50 ÅR

Den 14 juni fyller kaplanen i Tölö församling i Helsingfors, prosten Urho Paljakka 50 år. Han är född i Helsingfors, där han efter att ha genomgått finska normallyceet blev student år 1922 och efter avslutade teologiska examina prästvigdes han år 1926 i Tammerfors.

Därefter verkade prosten Paljakka åren 1926—1930 inom ev.lut. Söndagsskoleföreningen som dess respräst och under samma tid verkade han även som ledare för Lutherinstitutets kurser. Åren 1930—1935 var han ovannämnda förenings sekreterare och kassör.

Efter prosten Huugo Nybergs död blev prosten Paljakka utnämnd till de dövas respräst inom Tammerforsdistriktet, vilken syssla han skötte åren 1935—1939. Under denna tid, då han intimt kom i beröring med de dövas värld, var han även med i Finlands Dövas Förbunds verksamhetsfält, bl.a. som medlem i förbundsstyrelsen. Prosten Paljakka hörde även i flere repriser till Helsingfors Dövas Förenings styrelse.

I våra båda krig verkade han som militärpastor och sårades vid Tuulos år 1944. Fast prosten Paljakka numera förlagt sin verksamhet till annat fält, har han aldrig glömt sina döva vänner, han är allt fortfarande med i arbetet för de dövas väl och håller så ofta som möjligt gudstjänster och andaktstunder både i de dövas kyrka och föreningen.

Jovialisk och älskvärd har prosten Paljakka vunnit många vänner, vilka inför denna hans högtidsdag ha ingen annan önskan än att varmt lyckönska honom, och att Guds välsignelse måtte förunnas honom i rikt mått.

ORDENS VITTNESBÖRD OM OSS

Det är märkligt hur mycket det är här i livet som kan sägas ha två sidor — en ljus och en mörk, en god och en ond.

Så är det med de ord som varje dag utgår från vår mun. Ord är inte sällan något högst komplicerat. Bakom dem ligger ju i regel tankarna. (Ord utan denna bakgrund — de många tanklösa orden, som vi brukar kalla dem, är ofta mycket farliga och kan åstadkomma stor förtret). Orden röjer oftast känslan som ligger bakom dem. Det är med dem som med musiken, vilken får liv och karaktär genom den som spelar. I våra ord ger vi inte blott det som yttras — rösten och tonfallet röjer dessutom ofta vår karaktär liksom vår sinnesstämning i det ögonblick vi talar. Det vore förvisso nyttigt om vi understundom kunde vara våra egna åhörare och som en utomstående kunde bedöma oss efter våra uttalanden.

Zackris Topelius liknar på ett ställe de enda orden vid snöglopp och säger att de likt detta smälter och försvinner, medan de goda orden »blomstrar i himlen», som han så vackert uttrycker det. Skalden har givetvis rätt om han menar att man skall glömma och förlåta de hårda ord som andra människor kan ha yttrat till oss. De må gärna försvinna som snöglopp! Men annorlunda är det då det gäller de onda ord som utgått från oss själva. Här har vi Bibelns egen utsago att vi en gång skall göra räkenskap för varje otillbörligt ord vi har talat. Våra onda ord försvinner inte som snön som smälter utan återvänder förr eller senare och anklagar oss — om inte förr så på den sista stora dagen!

Till de goda ord som skall utgå från vår mun hör först och främst orden om Gud och hans kärlek. Hur är det på den punkten? Ger vi barnen, de unga, våra kära och andra vad vi bör i detta avseende? Talar vi till dem som är sorgsna, bekymrade och modlösa på ett sådant sätt, att de blir tröstade och åter kommer att hoppas? Röjer våra ord till dem vår egen förtröstan på Gud och hans omsorg om oss så att andra styrkes genom vår tro? Det är ett säreget »språk» som röjer de människor vilka strävar efter det goda och längtar efter att höra Gud till — något sällsamt som avslöjar människors djupaste inställning till livet. Tron på Gud ligger dem så att säga i blodet — det är deras verkliga natur som lyser igenom och talar sitt tydliga språk till iakttagaren, även om deras ord inte pekar därpå, ja, kanske till och med om de pekar direkt däremot.

Ett slående exempel härpå är evangeliernas berättelse om Petri förnekelse och ånger den natt då Jesus som fånge var förd till översteprästen Kaifas palats och Simon Petrus av dörrvakterskan kändes

igen som en av Herrens lärjungar. Någon av de närvarande förklarade som det står i Matteusevangeliet att Petri »*uttal*» röjde honom.

Det var i frestelsens stund som Petrus förnekade sin Herre. Men det dröjde inte länge förrän den förtvivlade lärjungen med ångerns tårar vände åter till sin Frälsare. Han *ville* vara hans! Tårarna var här »uttalet» — tungomålet som röjde att han *dock* var en av Jesu lärjungar. Som en röst från denna tilldragelse ljuder det också till oss: Måtte också vi, även i frestelsens och nederlagets stund, vara Mästarens lärjungar — så att något för oss själva eller andra röjer att vi trots våra nederlag hör honom till.

I Predikarens bok heter det på ett ställe: Allting har sin tid — tiga har sin tid, och tala har sin tid. Här är det åter fråga om två motsättningar, och i detta fall två motsättningar som vi många gånger måste erkänna är något av det svåraste vi har att lära oss — om också endast någorlunda!

DÖVHET HOS BARN I FÖRSKOLEÅLDERN OCH DESS INVERKAN PÅ SPRÅKUTVECKLINGEN

Det som skiljer människan från andra högre levande varelser är framförallt utvecklingen av ett språk. Denna utveckling har kommit relativt sent in i människans utvecklingshistoria. Språket ligger till grund för all högre kulturell utveckling. För att människan skall utvecklas tillräckligt med språkminnesbilder under de tidiga barnaåren erfordras vissa sinnesorgans normala utveckling, framförallt gäller det örat med dess hörselfunktion. Utan hörsel är det mycket svårt för ett barn att utan hjälp från omgivningen utveckla språket.

Redan tidigt under andra levnadskvartalet märker man hos barnet försök till att forma munnen för ljud och redan vid 8 månaders ålder börja vissa enkla ord att utformas och efter denna tid går språkutvecklingen mycket snabbt framåt. De fyra första levnadsåren äro ur språkutvecklingssynpunkt de viktigaste, och redan i början på skolåldern kan det vara för sent att kunna bibringa ett barn tillräckligt med språkminnesbilder och ord. Om man tidigt märker, att ett barn har svårt att härma ljud och bilda ord, bör man söka hjälp och sakkunnig ledning dels för att om möjligt utröna orsaken till den försenade språkutvecklingen, dövhet etc., och dels för att med tillhjälp av moderna metoder hjälpa barnet till en fullgod språkutveckling.

Den vanligaste orsaken till en dålig och försenad språkutveckling är dövhet. Av största vikt är att bekämpa och hos barnet utröna orsaken till dövheten. Man brukar skilja på ärftlig och förvärvad dövhet. Ärftlig dövhet kan bero på ärftliga konstitutionella faktorer, som kunna ge degenerativa förändringar i hörselnervens utbredningsområde i inneörat. Vissa smittosamma virussjukdomar som influensa, mässling och framförallt röda hund, som drabbar modern under det tidiga skedet i hennes havandeskap, kunna orsaka medfödd nervdövhet hos barnet. Skador med blödningar i inneörat hos den nyfödda kunna uppkomma under förlossningen och likaledes ge nervdövhet. Man har kunnat visa, att mycket av det som man förr brukade beteckna med uttrycket ärftlig dövhet i många fall är orsakad av ovan angivna anledningar. Bekant är också, att syfilis hos modern kan ge barnet medfödd syfilis med bl.a. dövhet.

Under förskoleåldern förvärvas ofta dövhet genom smittosamma sjukdomar, som direkt kunna angripa hörselnerven i inneörat och även högre upp i dess utbredningsområde i hjärnan. Exempel på dessa sjukdomar äro hjärn- och hjärnhinneinflammation, påssjuka, influensa m.fl. Mellanöreinflammationer äro mycket vanliga under småbarnsåldern och orsakas ofta av shcarlakansfeber, och andra bakteriesjukdomar. Vanligast är den okomplicerade mellanöreinflammationen, som ofta kan återkomma och givetvis då allvarligare nedsätter hörselfunktionen.

En vanlig orsak till hörselnedsättning hos barn såväl i förskoleåldern som i skolåldern är en förstorad körtel bakom näsan i det övre svalgrummet. Här utmynnar örontrumpeterna från mellanörat. Om denna funktion genom tillslutning av örontrumpeten allt för länge förhindras, kan en hörselförsämring bli bestående. Det är av största vikt att upptäcka även lättare former av hörselnedsättning hos barn, då orsaken i de allra flesta fall är en förstorad näskörtel. Om denna i tid borttages, har man stora möjligheter att förhindra bestående hörselsvaghet.

Om ett barn föds dövt, vilken orsak det än kan vara, eller med nedsatt hörsel, eller om enhörselsvaghet förvärvas i tidigare uppväxtåren, är det i alla dessa fall av största vikt att kontrollera språkutvecklingen och så tidigt som möjligt redan under första och andra levnadsåren utreda orsaken därtill, så att i tid lämplig hjälp kan insättas. Den bästa metoden är att hos barnet kartlägga de event. förefintliga hörselresterna och genom hörapparat få dessa förstärkta i största möjliga utsträckning. Dock kan man knappast med större framgång före två års ålder utnyttja hörapparaternas fördelar, men före denna tid på andra sätt genom barnets syn och känsel etc. utveckla dess talförmåga och ordminnesförråd. Det är under denna tid, och naturligtvis även senare, mamma, pappa och syskonen, som behöva läras att på lämpligt sätt hjälpa den lille att övervinna svårigheterna för en normal språkutveckling. Uppskjutes denna utveckling och hjälp till barnets sjuårsålder, har den värdefullaste tiden gått förlorad, ty ett sent utvecklat konstlat språk eller ett teckenspråk kan aldrig ersätta vad den »lille döve» själv med sina hörselrester, förstärkta med hörapparat, kan höra och lära, eller vad den »lille stumme» med tillhjälp av de kära och nära i omgivningen kan lära sig tala och samla ordminnesbilder av, om detta sker före fyraårsåldern. På detta område har i modern tid i sanning skett stora under.

Vad gäller orsakerna till hörselnedsättning hos småbarn, böra dessa noggrant utredas av lämplig specialist. Vid misstanke på förstorad näskörtel och även en lätt hörselnedsättning bör läkare uppsökas. Ett borttagande av körteln och kontroll att den ej senare åter tillväxer är nödvändigt. Viktigt är också att barnets hörselförmåga senare kontrolleras. Öroninflammationer av olika slag med eller utan variga flytningar böra fortast möjligt komma under läkarkontroll. Ju fortare en mellanöreinflammation utläkes, desto större möjligheter finnas, att hörseln blir fullt normal. Upprepade öroninflammationer, även om de för varje gång läka ut, ge större risker för bestående hörselnedsättning genom kvarstående förändringar i mellanörat än en enstak öroninflammation. Alla orsaker till upprepade öroninflammationer böra av denna anledning utredas och bekämpas.

Under de sista årtiondena har man mer än någonsin fått belägg för riktigheten av orden, att döva kunna höra och stumma tala. Den första fordran för att kunna förverkliga dessa krav ställes på föräldrarna, att de i tid söka läkare för sina små barn, helst före två års ålder, då dålig språkutveckling eller dövhet misstänkes för att så fort som möjligt få orsaken utredd. Föräldrar få ej förblindas av att deras ettåriga barn ser lika intelligent ut som andras barn trots försenad språkutveckling. Tyvärr är det så, att ett intelligent dövt barn, vars språkutveckling ej sker normalt, får med åren ett torftigare själsliv och en mer begränsad värld att leva i än andra barn med normal språkutveckling.

Med. dr H. Nyman i Auris

14-ÅRIG HANGÖPOJKE BERÄTTAR OM TREVLIG SJÖRESA TILL HOLLAND OCH BELGIEN

Forts. fr. Nr 5/53

Besök i finska sjömanskyrkan i Antwerpen.

Jag besökte Bryssel, en gammal och vördnadsbjudande stad där man speciellt lade märke till rådhuset, kyrkorna och börshuset. Folket påminde mycket om fransmännen, belgierna är små och har mörk hy. Huvudspråket är franska som jag inte förstår, men i affärerna förstod man dock engelska så man redde sig. I Antwerpen finns det annars en finsk sjömanskyrka som vi besökte. Vi åt vanligen i land och jag fick för första gången i mitt liv smaka på ostron, vilka smakade bra fastän de såg direkt avskyvärda ut.

Storm på Östersjön.

På hemvägen färdades vi åter längs Nordsjön som nu låg mycket lugn, man kan säga att det var lugnet före stormen, ty så fort vi kom ut därifrån började det blåsa rätt kraftigt. Genom Kiel for vi tyvärr på natten så jag inte var i tillfälle att se kanalen en andra gång. Då vi kom ut på Östersjön blåste det friskt. Vågorna slog lekande lätt över däck, t.o.m. på huvuddäck måste man akta sig för att inte bli genomvåt. Inte mig emot — på dethär sättet fick jag ju känna på alla väder till havs. Någon sjösjuka kände jag inte av. Vinden tilltog oavbrutet och en natt vaknade jag av att jag slog huvudet i bräderna ovanför kojen. Det gungade nämligen så kraftigt att jag kastades från huvudändan till fotändan och tvärtom. Det var lönlöst att försöka sova och så klev jag iväg för att gå upp på kommandobryggan där min far hade vakt. Om jag var sömnig så nog blev jag klarvaken då jag steg ut, för en stor våg slog ända upp till kommandobryggan och jag blev genomdränkt.

Flitiga flaggningen vacker sedvänja.

På morgonsidan inträffade någonting som kunnat få allvarliga följder, om vi i mörkret mött något fartyg. Rorskättingen brast nämligen och männen fick arbeta hårt i en halvtimme medan vågorna oavbrutet slog över däck. Då vi kom ut på Finska viken började vinden tillta och vid vår ankomst till Helsingfors rådde full storm.

Så var det alltså slut på min resa och fastän jag då jag åter steg i land tänkte: »borta bra men hemma bäst» hade det onekligen varit roligt att få stifta bekantskap med utländska seder och bruk. Den vackraste av dem är otvivelaktigt den flitiga flaggningen, en vacker sedvänja som tyvärr inte fått spridning hos oss. Och det är skada, för finns det väl någonting vackrare än vår blåvita fana vajande för vinden?

IDROTTSNYTT

INBJUDAN TILL FM I ALLMÄN IDROTT. Med vederbörligt tillstånd arrangera vi i Tammerfors på Pyynikki sportplan den 11—12 juli **SKUL:s fri-idrottsmästerskapstävlingar,** vilka samtidigt äro uttagningstävlingar för VM-spelen i Bryssel.

Härmed ha vi äran inbjuda alla SKUL underlydande föreningar och enskilda medlemmar tilldeltagande i ovannämnda tävlingar.

Tävlingsprogram: Lördag och söndag kl. 9—10 försökstävlingar. **Lördag kl. 14:** 200 m, 100 m. damer, kula, kula (5,44 kg) juniorer, 1000 m. juniorer, 800 m, höjd, höjd, damer, diskus, 5000 m, diskus (1,5 kg) juniorer, tresteg. **Söndag kl. 12:** Stav, stav, juniorer, 100 m, 100 m, juniorer, kula damer, 400 m, längd juniorer, spjut, 1500 m,spjut (700 gr) juniorer, längd, längd damer, 1500 m. stafett (800×400×200×100 m).

I tävlingarna efterföljas SVUL:s tävlingsstadgar. I alla grenar utdelas SKUL:s mästerskapsmedaljer som I—III pris. Dessutom utdelas hederspris. »SAIMAA»-pokalen erhåller den förening som samlat mest poäng sammanlagt i alla grenar. Pokalen försvaras av Jalo, Jyväskylä. Deltagaranmälningar kunna sändas före den 4 juli till adr. hr E. Helminen, Hämeenkatu 18 A 10, Tammerfors. Logi, vilka erläggas av de anmälande föreningarna själva, kunna på begäran reserveras å hotell eller resandehem. *Efteranmälningar beaktas ej.* Juniorer födda år 1932 eller senare deltaga i juniorgrenarna, och för deras rätta ålder ansvara föreningarna. Rätt till ändring i programmet förbehålles. 25 % rabatt å järnvägarna har beviljats.

Med idrottshälsning

TAMPEREEN KUUROT URHEILIJAT
Matti Kattainen, ordf. *Eero Helminen,* sekr.

TAMMERFORS K.U. anordnar lördagen den 11 juni kl. 19 samkväm med program, samt avslutningsfest med prisutdelning söndag kl. 18.

Välkommen till FM-staden!

SKUL:s ÅRSMÖTE hölls den 18 april i Helsingfors i närvaro av representanter för 15 idrottsföreningar. Som mötets ordförande fungerade hr Urho Lehtimäki med hr J. Luomajoki vid protokollet. Förbundsstyrelsen beviljades ansvars- och revisionsfrihet för de gångna två-årsperioderna 1951—52. Till SKUL:s ordförande för åren 1953—54 valdes hr U. Lehtimäki efter lottdragning, då det sällsynta inträffade att han och K. Mäkelä erhållit 18 röster var och lotten sålunda måste avgöra i detta ordföranden! Till förbundsstyrelsen återvaldes hrr B. Ahlbäck, J. Luomajoki och K. Mäkelä, medan hr M. Kattainen nyvaldes. Suppleanter blevo hrr A. Helenius, C.-E. Martola och V. Kaurela. Till revisorer utsågos hrr B. Mouton och P. Miettinen med T. Rikström och R. Östman som suppleanter.

Till förbundsrådet valdes enligt de nya stadgarna 10 ordinarie medlemmar med 5 suppleanter. Valda blevo: T. Väisänen, Åbo, V. Kaurela, Tammerfors, A. Savolainen, Kuopio, J. Ratavaara, Jyväskylä, E. Mattila, Kotka, J. Narmala, Tavastehus, B. Rautalammi, Björneborg, G. Lillhannus, Vasa, B. Ström, Uleåborg och M. Häyrinen, St. Michel. De 5 suppleanterna blevo A. Helenius, Helsingfors, P. Leikas, Lahtis, M. Hellöre, Jakobstad, T. Lillunen, Joensuu och K. Leppänen, Villmanstrand.

MÖTEN

TAMMERFORS DÖVAS FÖRENING har sina sedvanliga föredragsdagar den 29—30 augusti i föreningslokalen. Bland talarna nämnas bl.a. lärarinnan Anna-Lisa Marttinen från Kuopio och red. Pitkänen från Helsingfors. Ortens egna talare medverka även. Filmföreställning om undervisningen bland de döva i Amerika. Bussutfärd i stadens omgivningar och besök i fabriker.

Välkomna från när och fjärran!

HELSINGFORS DÖVAS UNGDOMSKLUBB anordnar upplysningsdagar för unga den 10—11 oktober i Helsingfors D.F:s lokal. Rabatt på järnvägarna har ansökts. Alla ungdomar ärovälkomna!

TEMPAUSFEST hålles den 26 september 1953 i Helsingfors Dövas förening. Inkomsterna gå till egnahemsfonden. Närmare i nästa nummer.

FRÅN UTLANDET

DANSKA DÖVAS LANDSFÖRBUND (f.d. Danmarks Döveorganisationer) hade sitt förbundsmöte den 2—3 april i Fredericia. Valda till den nya styrelsen blevo: till president pastor Th. Behrendt, Köpenhamn, till ordförande hr Orla Odde, Köpenhamn, till sekreterare konstruktör Ole M. Plum, Köpenhamn och till kassör typograf K. B. Fjordböge, Nyborg. Övriga styrelsemedlemmar blevo H. Petersen och G. Kjaer-Sörensen, Köpenhamn, A. Thomsen, Fredericia, H. Andersen, Hjallese, Chr. Christensen, Randers och E. Sörensen, Aalborg.

FRANKRIKE. Den unga döva författarinnan Micheline Peyrebonne har utgivit sin tredje bok: Les Contrebandiers (Smugglarna).

HOLLAND. Skolan för dövstumma i Rotterdam kan i år fira sitt 100-års jubileum.

NORGE. Oslo Dövas Förening kan den 17 november fira sin 75-åriga tillvaro. — Den 7 mars fyllde hantverksläraren vid skolan i Skådalen, den döve A. N. Haukedalen 50 år. Haukedalen är känd som en god skytt, bl.a. tog han guldmedalj i Köpenhamn 1949. Således en skarp motståndare till våra skyttar i Bryssel.

SVERIGE. Stockholms Dövas Förening fyllde den 3 maj 85 år och föreningen firade tilldragelsen med en stor middag på Hasselbacken.

I U.S.A. finns det 17 miljoner döva och lomhörda personer. Motsvarande antal är i England 6 ½ och i Väst-Tyskland 2 miljoner.

I »THE NATIONAL OBSERVER», en amerikansk tidskrift för döva, ingår en notis att c:a 80 amerikanska döva ämna resa till Bryssel-spelen i augusti. Amerikanerna resa i ett förhyrt aeroplan den 13 aug. från New York och inträffa i Bryssel följande dag, och hemresan beräknas ske den 29 augusti. De planera även bussresa till Frankrike, Schweitz och Tyskland.

FRÅN HEMLANDET

DE DÖVAS FÖRENING i Willmanstrand har medels köpebrev av den 24 april inköpt ett eget hus för en summa av 2,275,000 mk. I huset finns 9 rum med vattenledning och den därtill hörande tomtens storlek är 1400 m².

TILL HOLLANDSHJÄLPEN för de genom översvämningarna drabbade döva har inom Helsingfors Dövas förening och de dövas kyrka insamlats c:a 10.000 mk, som redan tillställts vederbörande.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: *Finlands Dövas förbund r.f.*
Huvudredaktör: *Urho Kierimo,* Åbo, Dövskolan. Tel. 11 490.
Red. sekr.: *Rurik Pitkänen,* Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskspr. red.: *Börje Ahlbäck,* Helsingfors, Stora Robertsg. 1 A 5. Tel. 24 159.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154. Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1953: 1/1 årg. mk 400:—, till utlandet mk 500:—.

KUURON PERHEEN... *jatk. siv. 110*

— Niinhän se on, myönnän ja käännyn sitten nuoren Tora tyttären puoleen joka kattaa päivällispöytää.

— Onko pappa Savisaarella aikaa lainkaan perheelleen?

Ujosti hymyilevä Tora tyttö myöntää että isällä sentään joskus on aikaa perheelleenkin.

— Teillä on oma talokin kuuroilla, kysyn jälleen Savisaarelta.

— Niin on, mutta hieman liian ahdashan se on. Toiveemme onkin saada tilava kivitalo tämän tilalle. Talossa on hyvä kalliopohja ja sille kestäisi rakentaa oikein tilava ja hyvä talo, mutta toistaiseksi eivät rahavaramme sitä vielä salli, mutta tulevaisuutta katsoen on meillä suuret mahdollisuudet.

— Entäs sitten oma perhe? Katselen ympärilleni viihtyisässä huoneessa ja huomaan seinällä neljän nuoren ylioppilaan valokuvat samassa kehyksessä. Siinä on Savisaaren perheen nuoret. Harvinainen toteamus kuurossa perheessä, ainutlaatuinen, ainakin minun tietääkseni, että kaikki lapset olisivat ylioppilaita.

— Kertokaahan hieman perheestänne, pyydän.

— Kyllä oli silloin hauskaa kun kaikki lapset olivat pieniä, kotona, sanoo pappa Savisaari. Nyt ovat kaikki aikuisia ja kotona nykyään vain tämä Tora tyttö joka opiskelee sairaanhoitajattareksi. Valmistuu ensi elokuussa.

— Eikö lasten kouluttamisessa ollut vaikeuksia?

— Ei erikoisemmin. He ovat olleet aika hyväpäisiä ja edistyneet hyvin koulussa, joten ei siinä suurempia vaikeuksia ollut.

— Tarkoitan taloudellisesti. Eikö se rasittanut kovin kukkaroa?

— Kyllä tietenkin, Savisaari myöntää, mutta hyvin on menty sentään tarkan harkinnan ja taloudenhoidon avulla. Aivan huomaamattahan se meni.

Tunnen mielessäni suuren kunnioituksen tunteen tällaista perhettä kohtaan ja ajattelen, että varmaan perheen äitikin on saanut tarkoin harkita jokaisen päivän menopuolen.

— Missä lapsenne ovat nykyään?

— Vanhin tytär on kansakoulun opettajana ja perheen äitinä Puolangalla. Hänen miehensä vihitään kohta papiksi. Heillä on kolme lastakin. Vanhin poikamme on diploomi-insinööri, nuori aviomies hänkin. Hänellä on toimipaikka täällä Turussa. Nuorin poika on nykyään lentovoimissa, asepalvelustaan suorittamassa. Hän lukee teologiaa. Sitten tämä Tora tyttö, josta jo kerroin.

— Onko nuorenne kaikki kristillismielisiä, kysyn.

— Ovat, Savisaari sanoo. Kaikki he ovat kuuluneet Seurakunnan nuoriin ja ovat muutenkin hyviä nuoria. Vuoron perään ovat avustaneet tulkkina yhdistyksessämme milloin on tarvittu. Kaikki he hallitsevat viittomakielen. (Sen totesin itsekin, kun iltajuhlassa Kuurojenkoululla nuori insinööri Savisaari oli tulkkina ja seuraavana päivänä vuorostaan Tora tyttö tulkitsi pappien puheet.)

Sitten rouva Savisaari. Tavoitin hänet keittiössä ja kysyin ensiksi oliko hän ollut ansiotöissä.

— Ei minulla olisi ollut juuri aikaakaan sanoi hän vaatimattomasti. Tässä kotonakin on ollut työtä tarpeeksi.

Sen kyllä hyvin ymmärsinkin.

— En ole ollut yhdistyksessäkään toimihenkilönä, jäsenenä kyllä. Vain kerran olin Naistenkerhon johtokunnassa. Perheen hyväksi aika on mennyt, puhelee herttainen kodin emäntä.

— Tulevaisuuden suunnitelmat?

— Eipä niistä osaa sanoa. Nyt ensinnä puutarhaa hoitamaan kesähuvilalle Paimioon. Odotan kovin päivää jolloin pääsen sinne. Olen hyvin innostunut puutarhatyöhön.

Sitten emäntä pyytää meitä päivälliselle. Kauniisti katettu päivällispöytä, jokaisen lautasen vieressä pieni kukkakimppu. Göteborgilaisen vieraan lisäksi kutsutaan pöytään myöskin perheeseen tilapäisesti käymään tullut vanha kuuromykkä mies. Mieleeni tulee Jeesuksen sanat: Mitä teette yhdelle näistä pienimmistä, sen teette minulle. Päivällisen jälkeen kiinnittää rva Savisaari rintaani pienen kielokimpun joka oli lautaseni vieressä. Sydämeeni jää onnellinen, valoisa tunnelma tästä kodista.

Katri.

Toim. huomautus.

(Elias Savisaari kuuluu myöskin Turun Kuurojen Ammattikoulun johtokuntaan, joka on jäänyt haastattelijalta huomioimatta.)

Tähdenvälejä

POHJOISMAINEN VIITTOMAKIELI

Komitean tanskalainen sihteeri Ove Malte Caspersen Kööpenhaminasta on nyt lähettänyt meille parikymmentä kappaletta komitean ehdotusta pohjoismaisen viittomakielen yhtenäistyttämiseksi. Ehdotus käsittää 78 suurikokoista monisteltua sivua, jotka ovat ryhmitelty elämän eri aloja käsittäviin osastoihin. Se tulee valmistuttuaan olemaan meille kuuroille samalla sanakirja, jonka avulla voi helposti oppia ymmärtämään vieraskielisten sanojen merkityksen. Kuvat ovat nimittäin varustetut tanskan-, suomen-, ruotsin- ja norjankielisellä tekstillä, samalla kun ne osoittavat viittomamerkin suorituksen.

Viittomat ovat Frederician kuurojenkoulun yliopettaja Sofus Kjær'in ja tekstit komitean sihteerin Caspersenin laatimat komitean ehdotusten mukaisina. Mihinkään »kompromisseihin» tässä ei ole tarvinnut päätyä, sillä kuhunkin sanaan ja viittomakuvioon on otettu sen sisältöä ja merkitystä parhaiten kuvaava jossakin maassa käytännössä oleva viittoma, eräin tapauksin sitä vielä selventäenkin. Luonnollisesti kussakin maassa esiintyy myös moittijoita, jotka eivät hyväksy sitä, että heidän totunnainen viittomansa jonkin sanan kohdalta pitäisi muuttaa. Mutta on huomattava, että kieli kehittyy ajan mukana, yhteistoiminnan tarve kaikilla aloilla kasvaa. Vanha ja epäkäytännöllinen on hylättävä ja omaksuttava uusi parempi, samoin kuin puhekielessäkin käy.

On ihmeteltävää, että kuurojen puhekoulun yliopettajalla on niin suuri rakkaus viittomakieleen ja

sen vaalimiseen kuin edesmenneellä Sofus Kjær'illa, joka hallitsi viittomakielen tekniikan täydellisesti ja pyrki sitä rikastuttamaan. Monissa kongresseissa olemmekin tutustuneet hänen elävään ja voimakkaaseen tulkintaansa puheesta viittomakielelle. Myös on harvinainen tapaus, että korkea ministeriön virkamies Malte Caspersen, joka alunperin oli viittomakielessä aivan outo, on tässä kehitystyössä ollut sydämenharrastuksesta mukana, tehden oikean suurtyön terävä-älyisesti jaoitellen ja punniten eri merkkejä ja merkiten ne kortistoon ja lopuksi kirjoittaen kaiken puhtaaksi.

Tosin on vielä kunkin maan edustajilla aikamoinen työ kääntää alkuperäinen tanskankielinen kappale omalle kielelleen, liimata kuvat paikoilleen ja viimeistellä ennen sen palauttamista lopullista painatustyötä varten Tanskaan.

Viittomakielikomitean työ on ajateltu jatkuvaksi, mutta vaikeata tulee olemaan löytää toinen henkilö Sofus Kjaer'in tilalle, joka kykenisi valokuvauskoneen edessä muodostamaan viittomat niin selviksi kuin hän. Tämä tehtävä vaatii rakkautta ja antaumusta, jollaista harvoin löytää, ja kitkatonta yhteistyön halua.

Jo tehdystä työstä ansaitsevat tekijät neljän pohjoismaan kuurojen lämpimimmät kiitokset.

VIELÄKIN INVALIIDIPROSENTEISTA

Tri Larjangon luona Helsingissä on käynyt satoja kuuroja määrittelemässä invaliditeettinsa verotusta ja invaliidirahaa varten. Vielä kerran huomautamme, ettei näin saatua todistusta saa antaa alkuperäisenä veroviranomaisille, vaan ainoastaan oikeaksi todistettu *jäljennös* siitä. Alkuperäinen (päällimmäinen) todistus on visusti säilytettävä uusien jäljennösten ottamista varten seuraavinakin vuosina veroilmoitusten liitteeksi. Alempi on tarkoitettu invaliidiraha-anomukseen tai hylkäyspäätöksen muutoshakemukseen liitteeksi, eikä sitä saa siis luovuttaa mihinkään muuhun tarkoitukseen.

Veroalennus invaliditeetin perusteella on 100.000 mk = 1.000 äyriä, minkä vähennyksen verotettavasta tulostaan saa tehdä 100 %:n invaliidi. Jos inv. % on 75, saa vähentää verotettavista tuloistaan 75.000:— = 750 äyriä.

Veroluettelot ovat lähiaikoina nähtävissä, ja jokaisen on oman etunsa vuoksi käytävä tarkastamassa, onko verotus oikein tehty ja inv. vähennykset huomioonotettu. Jos ei ole, on tehtävä valitus tutkijalautakunnalle verotuksen korjaamiseksi. Tämä voidaan tehdä vain siinä tapauksessa, että veroilmoitukseen on liitetty asianmukaiset todistukset. Muussa tapauksessa voi anoa v:n 1948 jälkeen liikaa maksettujen verojen palauttamista.

KESÄLOMAT

Jokainen työntekijä on oikeutettu palkalliseen vuosilomaan, jotka jo ovatkin alkaneet. Myöskin kuurojen palveluksessa oleva diakonissa viettää lomaansa. Meidän helsinkiläisten kuurojen sisar Eeva Malmilan loma on heinäk. 15 p:stä elok. 15 p:vään. Tämä on hyvä helsingissä kävijäin pitää muistissaan ja järjestää matkansa muuna aikana,

Ulkomailta

PUHEENJOHTAJAN VAIHDOS TANSKAN KUUROJENLIITOSSA

Huhtik. 2—3 p:nä piti Tanskan Kuurojenliitto vuosikokouksensa Frederician kuurojen talossa. Presidentiksi (tavallaan niinkuin kunniapuheenjohtaja) valittiin edelleen pastori Th. Behrend Kööpenhaminasta, puheenjohtajaksi hra Orla Odde, Kööpenhamina, sihteeriksi konstruktööri Ole M. Plum, Kööpenhamina, rahastonhoitajaksi latoja K. B. Fjordboge, Nyborgista. Muiksi johtokunnan jäseniksi tulivat Hilmer Petersen ja G. Kjær-Sörensen, Kööpenhamina, Aage Thomsen, Fredericia, H. Andersen, Hjallelse, Chr. Christensen, Randers ja E. Sörensen, Aalborg.

Hra Orla Odde, joka on vuosia ollut Suur-Kööpenhaminan Kuurojenyhdistyksen v:lta 1866 puheenjohtajana, luopui tästä toimestaan tultuaan valituksi liiton puheenjohtajaksi. Hänen tilalleen yhdistys 1866:n puheenjohtajaksi tuli hra Vald. Petersen.

VUOSIA TÄYTTÄVIÄ YHDISTYKSIÄ

OSLON Kuurojenyhdistys täyttää marraskuun 17 p:nä 75 vuotta.

TUKHOLMAN Kuurojenyhdistys vietti toukokuun 3 p:nä 85-vuotisjuhlaansa suurilla päivällisillä Hassebackenilla.

---

sovittuaan siitä kirjeellisesti tai puhelimitse ainakin pari viikkoa ennen sisar Eevan kanssa. Voimme mainita, että myöskin tri Larjangon loma sattuu samoihin aikoihin.

Liittomme toimisto olisi myöskin loman takia suljettava kesäksi. Siellä kyllä työskennellään silloin kun asiat niin vaativat, mutta mitään virallisia aukiolopäiviä ei ole. Ei siis ole syytä käydä toimiston ovikelloa soittelemassa ja manailla ellei avata. Siinä tapauksessa kirjoittakaa asianne paperille ja pistäkää kirjeluukusta sisään. Aikanaan se joutuu sitten liiton sihteerin käsiin ja tulee hoidetuksi. Kesälomansa hänkin tarvitsee, niinkuin tekin.

Lehtemme heinäkuun numero ilmestyy tavalliseen tapaansa, mutta elo- ja syyskuun numerot tulevat yhdistettynä syyskuun puolivälissä. On selvää, että yhdistykset ovat laatineet toimintasuunnitelmansa jo vuoden alussa ja kun eri tilaisuudet ovat siten tiedossa, siitä ilmoitetaan jo *edellisen* kuun lehdessä. Jos ilmoitus pannaan saman kuun lehteen, jolloin tilaisuus pidetään, jää se vaille tehoa, kun vain harvat ovat osanneet suunnitella ennakolta matkansa paikkakunnalle. Ilmoittamalla hyvissä ajoin voi yleisökin ajoissa järjestää matkansa ja muut asiansa.

HYVÄÄ KESÄÄ

toivotamme kaikille lukijoillemme ja ennenkaikkea maamiehille lämmintä poutaa ja väliin sadetta, että kaikki vilja ja maantuotteet kasvaisivat hyvin. Kaikki oikealla ajallaan kypsyen meille palkkatyöläisille hengenpitimiksi.

Rep.

KUUROJA

on meidänkin maassamme aika suuri joukko. He ovat hajallaan siellä täällä pitkin maata. He ovat täysvaltaisia kansalaisia ja heiltä peritään verot kuten kaikilta muiltakin. Mutta heidän aistivikansa estää heitä nauttimasta täysin niistä kansalaisoikeuksista, jotka meillä terveaistisilla on. He ovat kyllä tottuneet ponnistelemaan omin voiminsakin eteenpäin, ja ovatkin siinä suhteessa erittäin kunnioitettavia kansalaisia. Valtio kouluuttaa nykyisin jokaisen kuuron lapsen. Ja ammattiopetustakin he voivat saada.

Mutta heidän kohdallaan on eräitä epäkohtia, joista on syytä mainita.

Ensinnäkin heidän koulunsa. Opettajalta niissä vaaditaan kahden vuoden lisäopiskelu, ennenkuin hän on pätevä. Tämän lisäopiskelun kustantaa »vapaana ylöspitona» valtio. Mutta sittenpä ei valtio ota huomioon, että kuurojen koulun opettajan työ on vaativampaa ja raskaampaa kuin kuulevien. Ja taitaapa olla kansakouluissa saatavissa parempia palkkojakin. Totuus on, että kuurojen koulujen opettajiksi valmistuneista liiankin monet siirtyvät tavallisiin kansakouluihin. Jos valtion kannattaa kustantaa erikoiskoulutus kuurojen opettajille, pitäisi sen myöskin pitää siitä huolta, ettei heidän palkkauksensa heikkous aja heitä pois alaltaan.

Sama koskee kuurojen pappeja. Heidän työnsä on sikäli raskasta, että heidän on mentävä tapailemaan seurakuntalaisiaan pitkin suurta piiriänsä. Junilla ja busseilla he ajaa köryyttävät, hukaten siten paljon aikaa. Ja niin pienet ovat matkustusmäärärahat, että ne saattavat loppua jo puolessa vuodessa. Odota sitten uutta määrärahaa vuoden lopulle, jolloin sillä ei enää keritä juuri mitään tehdä. Ja palkkaus — se on sitä, mitä se on, mutta ei sellainen, mitä edellyttää tällainen vaikeahoitoinen erikoistehtävä.

Kuurojen takia nämä epäkohdat olisi korjattava, ei opettajien eikä pappien tähden. Kuurot joutuvat kärsimään, ellei heille jatkuvasti saada pystyviä opettajia ja pappeja.

Niiden, joilla valta on, olisi syytä ottaa nämä poikkeukselliset työalat entistä visummin huomioonsa, jotta ne tulisivat kunnolla hoidetuiksi.

Kotimaa 8. 5. -53.

Shakkia

SHAKKI-pokaaliottelu Turun Kuurojenyhdistyksessä toukokuun 13—14 pnä. Helsinki voitti 5 pisteellä, Turku sai 3 pistettä.

	Turku — Helsinki		
E. Haapanen	1—	O. Entelä	4—
L. Vigren	0—	K. Hämäläinen	2
P. Keto	1 ½	P. Hellström	½
A. Höckert	½	A. Sihvola	1 ½

Helsinki sai neljännen kiinnityksen ja Turku yhden kiinnityksen. Sihteeri *Kerttu Salomaa.*

SUOMEN KUUROJEN SHAKKILIITON shakkimestaruuskilpailut pidettiin Tampereella helluntaipäivinä, Tampereen Kuurojen Shakkikerhon järjestämänä. Suomen mestarin tavoittelijoita oli 7 pelaajaa sekä mestariluokkaan pyrkijöitä 10, joista 1 jäi pelaamatta. Suomen mestarin puolustaja E. Saarinen putosi erittäin tasaväkisessä kamppailussa jääden palkinnoitta! Vanha ja kokenut shakkikettu Paavo Keto uudisti mestarititteli nsä takaisin kolmen vuoden »taistelun» jälkeen. Tulokset seuraavasti:

Suomen mestari P. Keto, Turku 5 ½ pistettä, II. E. Putkonen, H:ki 4, III. L. Vigren, Turku 3 ½, 4—5. A. Sihvola ja E. Saarinen, H:ki 2 ½, 6. K. Hämäläinen H:ki 2,8. O. Entelä, H:ki 1 piste.

I luokka A-ryhmä: 1. A. Höckert, Turku 4 ½ pistettä, A. A. Savolainen, Kuopio, 3, 3. A. Marttila, Jyväskylä, 3, 4. V. Kerminen, Tampere 2 ½, 5. U. Saarikko, H:ki 2, 6. V. Leinonen, Tampere 0.

B-ryhmä: 1. E. Helminen, Tampere 4 pistettä, 2. Hj. Sandblom, H:ki, 3, 3. P. Hellström, H:ki 2 4. M. Kattainen, Tampere 0. SKSL:n jäsen E. Lehtinen, ei pelannut.

Vuoden 1952 kuurojen shakkipäivien järjestämisessä kilpailuissa sai Helsingin Kuurojen yhdistyksen Shakkikerho kunniapalkinnon parhaasta suorituksesta. *SKSL:n sihteeri*

Urheilua

MAAILMAN NUORISON JA YLIOPPILAIDEN IV FESTIVAALIT BUKARESTISSA

(Toimitukselle lähetetty)

Maailman nuorison ja ylioppilaiden IV festivaali pidetään 2—16. 8. välisenä aikana Bukarestissa. Samanaikaisesti siellä järjestetään myös kaikille urheilijoille vapaat ystävyyskisat.

Suomalaisten nuorten matkajärjestelyistä huolehtii Suomen Festivaalikeskus, jonka alaisena toimii urheilujaosto.

Jaoston puheenjohtaja, opiskelija Heikki Hölttä kertoi jaoston pyrkimyksenä olevan saada mahdollisimman voimakas urheilijain edustus sekä festivaalijuhliin yleensä että myöskin maailman nuorison ystävyyskisoihin. Tämä pyrkimys ei ole jäänyt ilman vastakaikua, sillä suuri joukko maamme edustus- ja muita urheilijoita on jo ilmoittautunut osanottajiksi Bukarestin festivaaliin ja urheilukilpailuihin. Jos jotkut urheilijat syystä tai toisesta eivät voi osallistua itse kilpailuihin, niin ei toisaalta ole kuitenkaan mitään estettä heidän osallistumiselleen yleensä festivaaliin. Maailman urheilijavalioiden mittelöiden seuraaminenkin on jo sinänsä mielenkiintoista ja hyödyllistä nuorelle urheilijalle.

Jo tässä vaiheessa näyttää varmalta, että Suomesta lähtee osanottajia useimpiin niistä urheilulajeista, joiden merkeissä ystävyyskisoissa kamppaillaan paremmuudesta. Jalka- ja koripallojoukkueitten osalta on jo suoritettu alustavia kaavailuja ja lentopalloilun suhteen on oikeastaan »ylitarjontaa». Voimailulajeihin on edustajia ilmoittautunut varsin runsaasti, mutta sen sijaan yleisurheilussa ja voimistelussa on tilanne vielä toistaiseksi huonompi. Asian parissa on kuitenkin työskennelty vasta parin viikon ajan,

joten kaikilla urheilijapiireillä ei vielä ole ilmeisesti selvää tietoa osanottomahdollisuuksista näihin kisoihin. Siksi lienee syytä tässäkin yhteydessä korostaa, että festivaaliin ja ystävyyskisoihin voi osallistua jokainen suomalainen nuori, joka osaltaan haluaa vahvistaa kaikkien maiden nuorison ystävyyttäpoliittisista tai muista erimielisyyksistä riippumatta.

SUOMESTA RUNSAS OSANOTTO

Bukarestissa ensi elokuussa järjestettävän maailman nuorison festivaalin yhteydessä toimeenpannaan myös kansainvälisiä urheilukilpailuja eri lajeissa. Ystävyyskisojen ohjelman edellyttämiin urheilulajeihin voivat osallistua minkä tahansa maan yksityiset urheilijat ilman ikärajoituksia sekä myöskin kansalliset urheilujärjestöt, seurat ja joukkueet. Suomen urheiluosanoton käytännöllisestä järjestelystä huolehtii Suomen Festivaalikeskuksen urheilujaosto. Eräissä tapauksissa tulee Kansainvälinen Festivaalikomitea kutsumaan kisoihin eri maiden huomattavampia urheilijoita ja urheilujoukkueita. Festivaaliosanoton kustannukset ovat kaikkiaan 25.000 markkaa hengeltä, mihin summaan kuuluvat edestakainen matka, majoitus, ruokailu sekä ilmainen pääsy festivaalin kulttuuri- ja urheilutilaisuuksiin.

Suomesta olisi tarkoitus lähettää tähän IV festivaaliin ainakin 1500 nuorta, jotka edustavat eri yhteiskuntapiirejä, ammatti- ja harrastusaloja. Urheiluväki muodostaa nuorisostamme erään valtaryhmän ja siksi on toivottavaa, että urheileva nuoriso ilmoittautuisi hyvin runsaasti festivaaliin lähtijöiksi.

Tästä joukosta tullaan valitsemaan parhaat edustajat festivaalin yhteydessä pidettäviin ystävyyskisoihin, joista ennakkotietojen mukaan tulee muodostumaan kesän huomattavin urheilutapahtuma.

Tähän mennessä on Bukarestin ystävyyskisoihin ilmoittautunut huomattavasti tunnettuja urheilijoita eri maista ja myös meiltä Suomesta. Suomen osalta on pyrkimyksenä saada kaikkiin meillä harrastettuihin urheilulajeihin mahdollisimman vankka edustus.

Miehet kilpailevat seuraavissa lajeissa: Yleisurheilu, voimistelu, uinti, uimahypyt, vesipallo, soutu, melonta, nyrkkeily, klassillinen paini, vapaapaini, painonnosto, pyöräily, jalkapallo, koripallo, lentopallo, pöytätennis, käsipallo ja rugby.

Naisten lajit ovat seuraavat: Yleisurheilu, voimistelu, uinti, uimahypyt, soutu, melonta, pyöräily, koripallo, lentopallo, pöytätennis ja käsipallo.

Kaikissa urheilulajeissa kilpaillaan kansainvälisten liittojen sääntöjen mukaan ja eri maiden paremmuus ratkaistaan hyväksytyn pistelaskennan perusteella.

Jos urheilija ei kuntonsa tai muiden seikkojen vuoksi voi kilpailuihin osallistua, niin mikään ei estä häntä matkustamasta seuraamaan kisoja sekä festivaalin muuta erittäin runsasta ohjelmaa.

Viimevuotisten olympiakisojen isäntämaana Suomen tulisi kyetä näyttämään urheiluvoimansa myöskin Bukarestissa, jonne kaikkien maiden urheilijat ovat tervetulleita mistään poliittisista katsomuksista tai muista tekijöistä riippumatta. Näiden ystävyyskisojen tarkoituksena on viedä eteenpäin Olympiakisojen jaloa ajatusta kansojen nuorison ystävyydestä ja yhteistoiminnasta urheilukentillä.

SUOMEN FESTIVAALIKESKUKSEN
URHEILUJAOSTO

Kilpailukutsu

Meillä on kunnia kutsua SKUL:n jäseniä seurojensa kautta

Karsintakilpailuihin,

jotka järjestetään SKUL:n toimeksiannosta Jyväskylässä 28 pnä kesäkuuta 1953 Brysselin kisoja varten niissä lajeissa jotka eivät kuulu mestaruuskilpailujen ohjelmaan.

Kilpailut alkavat Harjun urheilukentällä klo 12 ja kilpaillaan seuraavissa lajeissa: 10,000 m, 110 m ja 400 m aidat ja 4×400 m viestinjuoksu. Ylimääräisenä 100 yardin juoksu. Ilmoittautumiset on tehtävä seuraavasti:

Kilpailijat voivat ilmoittautua joko kirjeellisesti tahi henkilökohtaisesti 28. 6. klo 10 mennessä sihteeri P. Korhoselle Vaasankatu 15. Majoitus koetetaan varata ennakolta.

25 % alennus rautateillä toivotaan saatavan.
Urheiluterveisin JYVÄSKYLÄN JALO

J. Ratavaara — puheenjohtaja
P. Korhonen — sihteeri

JYVÄSKYLÄN Jalon jäsentenväliset Kenttä- ja Ratakilpailut pidetään lauantaina 27 pnä kesäkuuta, alkaen klo 15 Harjun urheilukentällä. Lajit: Miesten 5-ottelu (100 m juoksu, pituus, kuula, kiekko, 1500 m juoksu).

Nuorille: 3-ottelu (100 m, pituus ja kuula). Jalon jäsenet ilmoittautuvat 26 p:ään mennessä, sihteeri P. Korhoselle, Vaasankatu 15.

Jyväskylän Jalo järjestää lauantaina 27 pnä kesäk. huvi-illan vapaalla ohjelmalla. Mm. onkimista, ilmakivääirikilpailut (palkintoina arvoesineitä) ja tanssia, alkaen klo 18.

Sunnuntaina karsintakilpailujen jälkeen iltajuhla hyvällä ohjelmalla, klo 18.

Molemmat tilaisuudet Kuurojenkoululla. Tervetuloa.

HUOMIONOSOITUS KUUROLLE URHEILIJALLE

Tunnettu hiihtäjämme Paavo Hantunen on asuinpaikkakunnallaan joutunut kauniin huomionosoituksen kohteeksi. Säynätsalon kunnan raittiuslautakunta on 12. 4. 53 antanut hänelle lautakunnan »Raittiin ja esimerkillisen urheiljan palkinnon», kauniin pokaalin, tunnustukseksi hänen esimerkillisestä ja urheilijamaisesta käyttäytymisestään kilpailuissa, kentällä, juhlissa ym. samalla tunnustaen hänen saavutuksensa urheilijana. Kaikki tuntevat Hantusen rehtinä ja miellyttävänä urheilutoverina ja ihmisenä, joten palkinto on varmaankin annettu oikealle miehelle.

LAHDEN Kuurot Urheilijat toimeenpanee juhannusjuhlan kesäkuun 23 p:nä Herralassa maanviljelijä Onni Lehtosen maatilalla. Tervetuloa!

LAHDEN Kuurot Urheilijat järjestää j ä s e n t e n v ä l i s e t 5-ottelukilpailut kesäkuun 28 p:nä klo 10 kilpa-ajoradalla.

Kokouksia

JOENSUUN Seudun Kuurojen kesäjuhlat pidetään kesäkuun 20—21 päivinä Kanavakansakoululla, alkaen lauantaina klo 18 ja jatkuen seuraavana päivänä. Puhujiksi ovat lupautuneet rovasti Myyryläinen sekä herra Veikko Lämsä.

Mikäli riittävä määrä osanottajia ilmaantuu, järjestetään myös retki juhannusaattona Kolille. Lähtöajasta ilmoitetaan esit.päivien aikana, samoin kulkuneuvoista. — Majoitusta hotelleista tai matkustajakodeista haluavat kirjoittakoot viikkoa ennen, myös saapumisaikansa mainiten, os.: Teuvo Lillunen, Hukanhauta, Joensuu. Toivottavasti näin ollen mahdollisimman moni uskaltaa juhannuksen seutuna suunnata nokkansa kohti Joensuuta — ja kuulua Kolia joka silloin »lehtii» kauneimmillaan.

Hauskat JUHANNUSVALVOJAISET järjestää Kyminlaakson Kuurojenyhdistys juhannusaattona Vehkalahden Ihamaalla, maanviljelijä Teodor Tuomelan talossa. Perillä karkeloa, tanssiesityksiä, hyvät saunanlöylyt, komea kokko y.m. Tarjoiluakin.

Auto lähtee Kotkasta Kymenlaaksokatu 3:n kohdalta juhannusaattona klo 17. Tuomelan tila sijaitsee Kotkan ja Lappeenrannan maantien varrella, joten sinne pääsee mukavasti Vuoksenlaaksostakin ja Helsingistäkin. Jos halutaan mukaan niin pyydetään ilmoittamaan kesäk. 15 p:ään mennessä os.: Armas Kaipiainen, Kotka, Kymenlaaksonkatu 3.

VARKAUDEN Kuurojen yhdistys järjestää juhannusvalvojaiset kesäkuun 23—24 pnä Jäppilässä, Multalassa Reino Leväsen luona. Hauska ohjelma ja mahdollisesti juhannuskokko. Tarjotaan ruokaa. Ota pesutarpeet ja viltti mukaan.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa joukoittain juhannusvalvojaisiin luonnon helmaan virkistymään!

MIKKELIN Kuurojen Yhdistys järjestää hauskan huviretken kesäjuhlineen juhannusaattona 23 pnä kesäk. Ihastjärvelle, Einari Hännisen kotiin, jonne on matkaa Mikkelistä 23 km. Kokoonnutaan 23 p:än aamuna yhdistykselle josta sitten lähdetään tavalla tai toisella. Perillä kaikkea mahdollista hauskaa. Kukin voi myös mennä suorinta tietä miten parhaaksi näkee. Linja-auto välittää liikennettä Tervetuloa läheltä ja kaukaa yhteisen kokkotulen ääreen. *Johtokunta.*

KEMIN Kuurojen yhdistys järjestää esitelmäpäivät kesäk. 24 pnä klo 12. Louen Karjanhoitokoululla. Myös kahvi-, v o i l e i p ä ja lohitarjoilua. Ohjelma hyvä. Torstaina 23 pnä aiotaan myös järjestää juhannusvalvojaiset ja retkeily Ounasvaaralle. Kemistä junat lähtevät klo 14. Rovaniemelle saapuu klo 18. Majoitusta haluavat ilmoittakoot tulostaan os. Martti Hedman, Loue, Karjanhoitokoulu.

IISALMEN Kuurot r.y:n 10-vuotisjuhla pidetään 27—28 p:nä, alkaen lauantaina klo 18 Iisalmen keskuskansakoulussa. Puhujiksi on pyydetty toimittaja ja rouva Pitkänen ja pastori Arvo Arasola ym.

Sunnuntaina 28 p:nä on klo 12 jumalanpalvelus Iisalmessa ja sen jälkeen noin klo 12 retki autolla Saarelan kartanoon, mistä palataan takaisin Iisalmeen ennen iltajunien lähtöä.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

VAKKA-SUOMEN Kuurojenkerho järjestää saaristoretkeilyn heinäkuun 4 p:nä. Kokoonnutaan lauantaina klo 20 Hämäläisen luona Uudessakaupungissa Telakka ja Konepaja Oy:llä.

SEINÄJOEN esitelmäpäiville heinäk. 11—12 p:nä tulijoille huomautetaan, että majoitusta haluavien on ilmoitettava siitä ennen heinäk. 6 päivää os. Kustaa Somppi, Nurmo as. — Vilttiä ei tarvitse tuoda, vaan lakana, tyynyliina ja pyyheliina. Majoitus järjestetään omassa talossa.

KARJALAN Kuurojen Yhdistys järjestää retkeilyn Parikkaan Simo Paavilaisen luo heinäk. 4—5 pnä. Nähtävyyksinä mm. Langinkosken Keisarin huvimaja y.m.

Karjalan Kuurojen yhdistys pitää Kouvolassa esitelmäpäivät 12 pnä syyskuuta klo 19 ja 13 pnä klo 10 aamulla, Työväenopistolla, Miesten kotiteollisuuskoulussa. Hyvät ohjelmat.

RIIHIMÄEN Kuurojen yhdistyksen kesä- ja esitelmäpäiväjuhlaa vietetään 25—26 pnä heinäkuuta Järvelässä, K. Koskisen sahan huoltorakennuksessa, aseman lähellä. Juhla alkaa lauantaina 25 pnä heinäk. klo 19. Hyvä ohjelma. Kaukaa ja läheltä tervetuloa. Tyyny ja huopa mukaan. Järvelän asema on Lahden ja Riihimäen välillä. Huoltorakennuksella on valoisaa ja mukavaa, olkaa hyvä, tulkaa katsomaan.

ROVANIEMELLÄ pidetään elokuun 15 ja 16 p:nä LAPIN KUUROJEN HENGELLISET PÄIVÄT Pelastusarmeijan huoneustossa. Puhujiksi tulee toimittaja ja rouva Pitkänen Helsingistä, pastori Heikki Hyvärinen Oulusta, neiti Julia Kiviniemi Kokkolasta. Lapin läänin maaherra Hannula on myös luvannut saapua tilaisuuksiin. Toivotaan kaikkien saapuvan lauantaina 11 mennessä, kello 12 päivällä on tervetulojuhla. Muusta ohjelmasta ilmoitetaan myöhemmin.

Yhteismajoitus ja ruokaa järjestetään halvalla. Kaikki kuurot ovat sydämellisesti tervetulleita, mutta erittäin ne Lapin kuurot, jotka ovat kaukana toisistaan toivomme teidän saapuvan näille yhteisille päiville. Pyydetään tästä ilmoittamaan niille, joille ei mahdollisesti tule kuurojen lehteä.

Pyydetään ilmoittamaan osanotosta ja majoituksesta osoitteella: Majuri Meri Kruhse, Helsinki, Castrenink. 24—26 A. 5. Lomien ja eri järjestelyjen tähden tulee ilmoitus olla viimeistään heinäkuun 26 päivään mennessä.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistys järjestää tavanmukaiset esitelmäpäivät omassa huoneustossa elokuun 29—30 pnä. Esitelmiä pitävät opettaja Anna-Liisa Marttinen Kuopiosta ja toimittaja Rurik Pitkänen Helsingistä ja omat puhujat. Elokuvanäytös Amerikan kuurojen opetuksesta. Sunnuntaiaamuna

ehkä retkeilyä autoilla kaupungin ympäristöön y.m. tahi tehtaisiin. Tarkemmin heinäk. numerossa.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa kauniiseen teollisuuskaupunkiin.

Myös ilmoitetaan että Kuurojen yhdistyksen huoneustossa saa kesän aikana majoituksen, joten kautta kulkevat matkustajat ottanevat tämän huomioon. Majoitukset saa tilata vahtimestari Helmi Tenkaselta, os.: Tampere, Kyttälänkatu 8.

Teiskossa olevan Kesäkodin emännäksi on valittu rva Martta Pöyhölä. Vieraspaikkakuntalaiset kuurot ovat myös tervetulleita sinne kesäkotiin. Vuokra on sama vierailta kuin jäseniltä 25 mk vuorokaudelta. Ateriat saa tilata emännältä. *Johtokunta.*

TEMPAUSJUHLA syyskuun 26 pnä 1953 Helsingin Kuurojen Yhdistyksessä. Tulot omakotirahastoon. Lähemmin selostus seuraavassa numerossa.

HELSINGIN Kuurojen Nuorten Kerho järjestää Nuorten valistuspäivät 10—11 päivinä lokakuuta 1953. H.K.Y:n juhlasalissa. Rautatielippujen alennusta anotaan. Kaikki nuoret ovat tervetulleet.

Kotimaasta

MIKKELIN Kuurojen Yhdistys. Mikkeli. Tenholankatu 29. (Kirjeenvaihto on osoitettava puheenj. rva Taimi Häyrinen, os. sama.)

LAPPEENRANNAN Kuurojen yhdistys r.y. on huhtikuun 24 pnä tehdyllä kauppakirjalla ostanut rouva Olga Nikkiseltä Yrjönkadun 3 ja Suonionkadun 13 sijaitsevan talon ja tontin Lappeenrannan kaupungissa. Tontin suuruus on 1400 m². Talossa on 9 huonetta, uunilämmitys ja vesijohto. Kauppahinta 2,275,000 mk.

Toukokuun 1 pnä Kuurojenyhdistys pitämässään kokouksessa valitsi talon isännöitsijäksi Armas Lyytikäisen ja vahtimestariksi rva Kaino Lyytikäisen. Keskusteltiin yhdistyksen omaa kotia koskevista asioista. Samalla jäsenet ottivat oman talon vastaan.

MIKKELIN Kuurojen Yhdistyksen nuoret järjestivät onnistuneet äitienpäiväjuhlat yhdistyksen talossa. Saapuvilla oli useita äitejä, sekä kuulevia, että kuuroja, rovasti Myyryläinen rouvineen ja muuta yleisöä huoneen täydeltä.

Juhlat aloitettiin yhteislaululla »Jo joutui armas aika . . .» Tervehdyspuheen piti neiti Aino Häkkinen, jonka harteilla näkyi olleen suurin osa ohjelmasta. Kuoro esitti »Oma äiti armas». Tämän jälkeen puhui rovasti Myyryläinen äitien päivän merkityksestä. Neiti Häkkisen runon »Sua kiitän äiti» jälkeen tarjottiin kahvit kaikkine herkkuineen.

Väliajan jälkeen oli ohjelmassa vielä rovasti Myyryläisen puhe, kuorolaulua, neiti Rantalaisen ja neiti Kontisen runot y.m.

Juhlat lopetettiin yhteislaululla »Herraa hyvää kiittäkää». Ja niin sitä sitten hyvästeltiin ja kiiteltiin molemminpuolin.

Taas oli yhdet äitienpäivät siirtyneet muistojen joukkoon ja uusia jäätiin odottamaan jos Herra suo.

»*Tappura*»

ILMOITUS

Sisar M a l m i l a l l a on kesäaikana vastaanotto perjantaisin 17.30—19.30.

Kesälomalla 15. 7.—15. 8.

Rakas puolisoni,
äitimme ja mummumme

EVA KRISTIINA TALVIA
o.s. Ritala

synt. 25. 12. 1877 Kiikassa, pääsi toivomaansa lepoon 17. 4. 1953 Tampereen yleisessä sairaalassa.

Puoliso ja lapsen perheineen.

Ne, jotka Herraa odottavat,
saavat uuden voiman.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

58. vuosikerta 1953

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.
Päätoimittaja URHO KIERIMO, Turku, Kuurojenkoulu. Puh. 11 490.
Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.
Toimituskunta: Börje Ahlbäck, Eino Karilas, J. K. Palomaa, Katri Pitkänen.
Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen kuukauden 15 päivää.
Tilaushinta: Koko vuodelta 1953 kotimaassa 400:—, ulkomaille 500:—. Tilauksia vastaanottavat kaikki postitoimistot.
Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.
Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tahi talouspääll. Evert Toiviolle, Helsinki, Laivurink. 33 D 88.

Suomen Trikoo Oy/Ab

TAMPERE

Satamakatu 17

Ilmoittakaa

Kuurojen lehdessä

Tilatkaa vuodeksi 1953 —

Prenumera för år 1953 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 58 — 57 årgång

Ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Börje Ahlbäck — Eino Karilas — Urho Kierimo — J. K. Palomaa — Katri Pitkänen — Rurik Pitkänen.
Kirjeenvaihtajia eri puolilla maata!

Tilaushinnat:
Koko vuodelta 400 mk — ulkomaille 500 mk. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 100 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteänne levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudesta.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitté:
Börje Ahlbäck — Eino Karilas — Urho Kierimo — J. K. Palomaa — Katri Pitkänen — Rurik Pitkänen.
Korrespondenter i skilda delar av landet.

Prenumerationspris:
För hela året 400 mk — till utlandet 500 mk. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 100 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10. Postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri
red.sekreterare

URHO KIERIMO
päätoimittaja - huvudredaktör

BÖRJE AHLBÄCK
ruotsinkiel. toimittaja
svenskspr. redaktör

Kauppakirjapaino Oy., Helsinki 1953